

¶ CONTIUS.* Sedit hic Leo sanctissimus & doctissimus circa annum Christi cccc. xliii. praefuitque annis xxi. sub Theodosio & Valentiniano Imperat. paulo post Augustini tempora.

¶ PITH. Consideratione.] V. C. cautione.

DE ORIGINE ET AUTORITATE CANONUM. DISTINCTIO XV.

GRATIAN. 25 UONIAM de iure naturali, & Constitutione, vel Consuetudine hactenus differimus, differentiam, quã invicem discernuntur, assignantes, nunc ad Ecclésiasticas Constitutiones stylium vertamus, earum originem, & autoritatem, prout ex libris Sanctorum Patrum colligere possumus, breviter assignantes.

I. ISIDORUS lib. 6. Etym. cap. 16. [circ. an. 650. in Hispania.]

Quo tempore ceperint Canones Generalium Conciliorum.

¶ ANONES a Generalium Conciliorum a temporibus Constantini ceperunt. In precedentibus namque annis perfectione fervente, docendam plebem minime dabatur facultas. Inde Christianitas in diversas hereses scissa est: quia non erat licentia Episcopis in unum conveniendi, nisi tempore supradicti Imperatoris. Ipse enim dedit facultatem Christianis liberè congregari. Sub hoc etiam Sancti Patres in Concilio Nicæno de omni orbe terrarum convenientes juxta fidem Evangelicam & Apostolicam, secundum post Apostolos Symbolum tradiderunt. ¶ 1. Inter cetera autem Concilia, quatuor esse scimus venerabiles Synodos, quae totam principaliter fidem complectuntur, quasi quatuor Evangelia, vel totidem paradisi flumina.

¶ 2. Harum prima Nicæna Synodus cccxviii. Episcoporum Constantino Augusto imperante peracta est: in qua Arianae perfidiae condemnata blasphemia, quam de inequality Sanctae Trinitatis idem Arius assererat, confubstantialem Deo Patri Deum Filium, eadem Sancta Synodus per Symbolum definivit. ¶ 3. Secunda Synodus cl. Patrum sub Theodosio Seniore Constantinopoli congregata est, quae Macedonium Spiritum Sanctum Deum esse negantem, condemnans, confubstantialem Patri & Filio Spiritum Sanctum demonstravit, dans Symboli formam, quam tota Graecorum & Latinorum confessio in Ecclésiâ prædicat.

¶ 4. Tertia Synodus Ephesina prima eccl. Episcoporum sub Junio Theodosio Augusto edita est, quae Nestorium, duas personas in Christo asserentem, iusto anathemate condemnavit, offendens manere a ñn duabus naturis * unam Domini nostri JESU CHRISTI personam. ¶ 5. Quarta Synodus Chalcedonenfis dcccxxx. Sacerdotum sub Martino Principe habita est: in qua Eutychem Constantinopolitanum Abbatem Verbi Dei & carnis unam naturam pronunciantem, & ejus defensorem Diocorum, quondam Alexandrinum Episcopum, & ipsum rursus Nestorium cum reliquis Haereticis una Patrum sententia damnavit, prædicans eadem Synodus Christum Dominum de Virgine sic natum, ut in eo substantiam Divinæ & Humanæ carneam naturæ.

¶ 6. Hæc sunt quatuor Synodi principales, Fidei doctrinam plenissimè prædicantes. Sed, & si quae sunt Concilia, quae Sancti Patres Spiritui Dei pleni fanxerunt, post istorum quatuor autoritatem, omni manent stabilita vigore: quorum gesta in hoc Opere condita continentur. ¶ 7. Synodus autem ex Graeco interpretatur comitatus, vel coetus. Concilii ß vero nomen tractum est ex more Romano. Tempore enim quo causae agebantur, conveniebant omnes in unum, & communique intentione tractabant. Unde Concilium a communi intentione dictum quasi consilium; consilium, quasi considium, d in l litteram transeunte: vel Concilium dictum est à communi intentione, eò quod in unum dirigant omnem mentis obtutum. Cilia enim oculorum sunt: unde qui sibimet dissentiant, non agunt Concilium, quia non sentiunt unum. Cæus vero conventus est, vel congregatio, à coeundo, id est, à conveniendo in unum. Hinc etiam Convensus est nuncupatus, eò quod ibi homines conveniunt in unum: sicut à conventu coetus dicitur, sic & Concilium à societate multorum in unum.

¶ CORR. ROM. Caput hoc habetur etiam in Conciliorum Collectione Isidori ante ipsius Praefationem, non autem in codice Bibliothecæ Dominicanæ: in quo tamen usque ad vericulum, Inter cetera, ponitur etiam (quemadmodum & in aliis) ante initium Concilii Nicæni.

¶ Manere. In plerisque antiquis Gratiani exemplaribus, & Isidori codice impresso legitur ut est emendatum. Sed in aliis eorumdem manuscriptoris & impressis Gratiani legitur, manere in Christo duas naturas, & unam Domini nostri JESU CHRISTI personam.

¶ Concilii verò.] Apud Isidorum in lib. Etymol. locus hic mendose legitur. Verùm in Praefatione ejusdem Isidori, Editionis Parisiensis Conciliorum præposita, & cum aliquot vetustis codicibus collata est, sic legitur: Concilii

verò nomen tractum ex communi intentione, eò quod in unum dirigant omnes mentis obtutum. Cilia enim oculorum sunt: unde qui sibimet dissentiant, non agunt Concilium, quia non sentiunt unum. Cæus vero conventus est, vel congregatio, à coeundo, id est, conveniendo in unum: unde & conventus est nuncupatus, quòd ibi homines conveniant. Sicut Convensus, coetus, vel Concilium à societate dicitur multorum in unum. In Gratiani codicibus sunt multæ varietates, ex quibus ea lectio retenta est, quæ visa est melior, quamvis adhuc aliquid fortasse desideretur.

¶ CONTIUS. * Deum Filium.] Sic vetera Isidori exemplaria habent. Quædam vero Gratiani manuscriptoria Dei, Filium: sed magis Ariano dogmati repugnat, si legamus Deum Filium, quam Dei Filium: fateretur enim aliquando Dei Filium, sed non Deum Patri confubstantialem.

¶ Manere in duabus naturis.] Sic habet vetus Isidori manuscriptus, sicut in meo manuscripto Gratiani legitur. Editio Antwerp. habet, manere in Christo duas naturas. Sed verbum Christo in omnibus aliis deest.

DE quatuor verò Conciliis scribit, ita dicens

II. B. GREGORIUS lib. 1. Regesti, Epist. 24. [an. 590. Romæ Constantinopolitanum.]

De autoritate quatuor Conciliorum.

Sicut Sancti Evangelii quatuor libros, sic quatuor Concilia suscipere & venerari me fateor: Nicænum scilicet, in quo perversum Arii dogma destruitur; Constantinopolitanum quoque, in quo Eunomii & Macedonii error vincitur; Ephesinum etiam primum, in quo Nestorii impietas judicatur; Chalcedonense vero, in quo Eutychis Diochorique pravitas reprobat, tota devotione completor, integerrima approbatione custodio: quia in his velut in quadrato lapide, Sanctæ Fidei structura confurgit, & cujuslibet a vitæ, atque actionis norma consistit.

¶ 1. Quintum quoque Concilium pariter veneror, in quo Epistola, quæ hæc dicitur, erroris plena reprobat, in quo Theodoros personam mediators Dei & hominum in duabus substantiis separans, ad impietatis perfidiam cecidisse convincitur; & in quo Scripta quoque Theodoriti, per quæ Beati Cyrilli fides reprehenditur, ausu dementiae prolata, refutantur. Cunctas verò, quas præfata veneranda Concilia personas respuunt, respicere; quas venerantur, amplector: quia dum universali sunt consensu constituta; se, & non illa destruit, quisquis præsumit aut solvere quos religant, aut ligare quos solvunt.

¶ CORR. ROM. a Cujuslibet.] Apud B. Gregorium legitur: Et cuiuslibet vitæ, atque actionis existat, quisquis eorum soliditatem non tenet, etiamsi lapis esse certetur, tamen extra ædificium trahit. Quantū, &c. & in sequentibus, significatam iacta illa Capitula, quorum occasione nonnulli quintam Synodum non recipiebant.

DE istis etiam scribit, dicens

III. GELASIVS in Concilio habito Romæ cum LXX. Episcopis. [a. 493. Romæ.]

Quæ Concilia a Sancta Romana Ecclesia suscipiat.

Sancta Romana Ecclesia post illas veteris Testamenti & novi Scripturas, quas regulariter suscipimus, etiam has suscipi non prohibet: Sanctam Synodum Nicænam cccxviii. Patrum, mediante Constantino maximo Augusto, in qua Arius haereticus condemnatus est: Sanctam Synodum Constantinopolitanam, mediante Theodosio Seniore Augusto, in qua Macedonium hæreticus debitam damnationem exceperit: Sanctam Synodum Ephesinam, in qua Nestorius damnatus est consensu Beatissimi Papæ Celestini, mediante Cyrillo Alexandrinæ Sedis Antistite, & Arcadio Episcopo ab Italia destitino: Sanctam Synodum Chalcedonensem, mediante Martino Augusto, & Anatolio Constantinopolitano Episcopo, in qua Nestorianæ, & Eutychiana hereses simul cum Diocoro, ejusque complicibus damnatae sunt. Sed & si quae sunt Concilia à Sanctis Patribus hactenus instituta, post istorum quatuor autoritatem & custodienda, & recipienda decernimus & mandamus. ¶ 1. Jam nunc suscipiendum est de Opusculis Sanctorum Patrum, quæ in Ecclesiâ Catholica recipiuntur. ¶ 2. Opuscula Beati Cypriani Martyris, & Carthagenensis Episcopi. ¶ 3. Item Opuscula Beati Athanasii Alexandrini Episcopi. ¶ 4. Item Opuscula Beati Gregorii Nazianzenis Episcopi. ¶ 5. Item Opuscula Beati Basilii Cappadociae Episcopi. ¶ 6. Item Opuscula Beati Joannis Constantinopolitani Episcopi. ¶ 7. Item Opuscula Theophilii Alexandrini Episcopi. ¶ 8. Item Opuscula Beati Cyrilli Alexandrini Episcopi. ¶ 9. Item Opuscula Beati Hilarii Pictaviensis Episcopi. ¶ 10. Item Opuscula B. Ambrosii Mediolanensis Episcopi. ¶ 11. Item Opuscula B. Augustini Hipponensis Episcopi. ¶ 12. Item Opuscula B. Hieronymi Presbyteri. ¶ 13. Item Opuscula Beati Prosuperi viri religiosissimi. ¶ 14. Item Epistolam Beati Leonis Papæ

fide, vel prædicatione, orig. Burch. Nicolaus in epistol. impresso ad Episcopos Galliarum, cuius initium, Quamvis, Quamvis, & al. ita.

f. al. didis.

m. al. Cyri.

quædam relationes, orig. 1. Theol. 5.

f. al. diversis, orig. 1. al. religiosiss.

al. Chronica, orig.

f. al. præferimus, orig.

f. al. Chronica, orig.

f. al. præferimus, orig.

f. al. præferimus, orig.

f. al. Efitius, orig. Hefychius.

f. al. Lentius, orig. Lentius.

ad Flavianum Constantinopolitanum Episcopum destinata: cujus textum quisquam si usque ad unum jota disputaverit, & non eam in omnibus venerabiliter receperit; anathema sit. ¶ 15. Item Opuscula, atque Tractatus omnium Patrum orthodoxorum, qui in nullo à Sanctæ Romanæ Ecclesiæ consortio deviaverunt, nec ab ejus fidele prædicatione sejuncti sunt, sed communionis ipsius gratiâ Dei, usque ad ultimum diem vitæ suæ participes fuerunt, legenda decernimus. ¶ 16. Item Decretales Epistolæ, quas Beatissimi Papæ diversis temporibus ab urbe Romana pro diversorum Patrum consultatione dederunt, venerabiliter suscipiendæ sunt. ¶ 17. Item Gesta & Sanctorum Martyrum, qui multiplicitibus tormentorum cruciatibus, & mirabilibus confessionum triumphis irradiant. Quis ita esse Catholicorum dubitet, & majora eos in agonibus fuisse percipissè, nec suis viribus, sed gratiâ Dei & adjutorio univerfa tolerasse? Sed ideo fecundum antiquam consuetudinem singulari cautela in Sancta Romana Ecclesia non leguntur: quia & eorum, qui conscribere, nomina penitus ignorantur, & ab infidelibus, aut idiotis superflua, aut minus apta, quam rei ordo fuerit, scripta esse putantur: sicut cusdam Quiricini, & Julitæ: sicut Gregorii, aliorumque hujusmodi passionem, quæ ab hæreticis perhibentur conscriptæ. Propter quod, ut dictum est, ne vel leve subfannandi oritur occasio, in Sancta Romana Ecclesia non leguntur. Nos tamen cum prædicta Ecclesia omnes Martyres, & eorum gloriosos agones, qui Deo magis quam hominibus noti sunt, omni devotione veneramus. ¶ 18. Item Vitas Patrum, Pauli, Antonii, Hilariensis, & omnium Eremitarum, quos tamen vir Beatus Hieronymus scripsit Hieronymus, cum omni honore suscipimus. ¶ 19. Item Actus Beati Sylvestri Apostolice Sedis Præfalis, licet ejus, qui conscripsit, nomen ignoremus, à multis tamen in urbe Roma Catholicis legi cognovimus, & pro antiquo usu multa hoc imitantur Ecclesiæ. ¶ 20. Item Scripta de Inventione S. Crucis, & alia Scripta de Inventione captivi Beati Joannis Baptistæ, novellæ quidem revelationes sunt, & nonnulli eas Catholicis leguntur: sed cum hæc ad Catholicorum manus pervenerint, Beati Pauli Apostoli sententia præcedat, Omnia probe te, quod bonum est, tenete. ¶ 21. Item Rufinus vir religiosus plurimos Ecclésiasticos operis edidit libros: nonnullas etiam Scripturas interpretatus est: sed quoniam Beatus Hieronymus in aliquibus eum de arbitrii libertate notavit, illa sententia, quæ prædictum Beatum Hieronymum sentire cognovimus: & non solum de Rufino, sed etiam de univeris, quos vir sapiens memoratus zelo Dei & fidei religione reprehendit. ¶ 22. Item Origenis nonnulla Opuscula, quæ vir Beatus Hieronymus non repudiavit, legenda suscipimus: reliqua autem omnia cum Autore suo dicimus esse renuenda. ¶ 23. Item Chronicon Eusebii Cæsariensis, atque ejusdem Historiæ Ecclésiasticæ libros, quavis in primo narrationis libello reperuerit, & postea in laudibus atque exultatione Origenis schismatici unum conscripserit librum: propter rerum tamen notitiam singularem, quæ ad instructionem pertinent, usquequoque non dicimus renuenda. ¶ 24. Item Orosium virum eruditissimum collaudamus, quia valde nobis necessariam adverterit Paganorum calumnias ordinavit Historiam, miraque brevitate contextit. ¶ 25. Item venerabilis viri Sedulii Paschale Opus, quod heroicis descripsit versibus, indigni laude profertur. ¶ 26. Item Juvenaci nihilominus laboriosum opus non sperimus, sed miramur. ¶ 27. Ceterum, quæ ab Hæreticis, five Schismaticis conscripta, vel prædicata sunt, nullatenus recipit Catholica & Apostolica Ecclesia Romana. E quibus pauca, quæ ad memoriam venerunt, & à Catholicis vitanda sunt, credimus esse subdenda. ¶ 28. In primis Ariminensem Synodum à Constantio Cæsare Constantini filio congregatam mediante Tauro Praefecto, ex tunc, & nunc, & usque in aeternum constemur esse damnatam. ¶ 29. Item Itinerarium nomine Petri Apostoli, quod appellatur Sancti Clementis Lib. 8, apocryphum.

¶ 30. Actus nomine Andree Apostoli, apocryphi. ¶ 31. Actus nomine Philippi Apostoli, apocryphi. ¶ 32. Actus nomine Petri Apostoli, apocryphi. ¶ 33. Actus nomine Thomæ Apostoli, apocryphi. ¶ 34. Evangelium nomine Thaddæi 12, apocryphum. ¶ 35. Evangelium nomine Thomæ Apostoli 13, quo utuntur Manichæi, apocryphum. ¶ 36. Evangelium nomine Bartholomæi Apostoli, apocryphum. ¶ 37. Evangelium nomine nomine Andree Apostoli, apocryphum. ¶ 38. Evangelium, quæ falsavit Lucianus, apocrypha. ¶ 39. Evangelia quæ falsavit Hyrcius, apocrypha. ¶ 40. Evangelia quæ falsavit Hyrcius, apocrypha. ¶ 41. Liber de infantia Salvatoris, apocryphus. ¶ 42. Liber de Nativitate Salvatoris, & de Sancta Maria, & de obfetrice Salvatoris, apocryphus. ¶ 43. Liber qui appellatur Passioris, apocryphus. ¶ 44. Libri omnes, quos fecit Lentius, discipulus Diaboli, apocryphi. ¶ 45. Liber, qui appellatur Fundamentum,

apocryphus. ¶ 46. Liber, qui appellatur Thestavrus, apocryphus. ¶ 47. Liber, qui appellatur de filibus Adæ, vel 2 Genesios, apocryphus. ¶ 48. Centimetrum * de Christo Virgilianis compaginatum versibus, apocryphum. ¶ 49. Liber, qui appellatur Actus Tecla, & Pauli Apostoli, apocryphus. ¶ 50. Liber, qui appellatur Neptosis, apocryphus. ¶ 51. Liber proverbiorum, qui ab Hæreticis conscriptus, & sancti Xisti nomine signatus est, apocryphus. ¶ 52. Revelatio, quæ appellatur Pauli Apostoli, apocrypha. ¶ 53. Revelatio, quæ appellatur Thomæ Apostoli, apocrypha. ¶ 54. Revelatio, quæ appellatur Stephani, apocrypha. ¶ 55. Liber, qui appellatur Transitus Sanctæ Mariæ, apocryphus. ¶ 56. Liber, qui appellatur Penitentia Adæ, est, Aftum, apocryphus. ¶ 57. Liber Ogiaz nomine Gigantis, qui ab Hæreticis cum dracone post diluvium pergnasse perhibetur, apocryphus. ¶ 58. Liber, qui appellatur Testamentum Jacob, apocryphus. ¶ 59. Liber, qui appellatur Penitentia Origenis, apocryphus. ¶ 60. Liber, qui appellatur Penitentia Sancti Cypriani, apocryphus. ¶ 61. Liber, qui appellatur Penitentia Joannis & Martine, apocryphus. ¶ 62. Liber, qui appellatur Socrates Apostolorum, apocryphus. ¶ 63. Liber Lufanæ, apocryphus. ¶ 64. Liber Canonum Apostolorum, apocryphus. ¶ 65. Liber Physiologus, qui ab Hæreticis conscriptus est, & B. Ambrosii nomine præsignatus, apocryphus. ¶ 66. Historia Eusebii Pamphili, apocrypha. ¶ 67. Opuscula Tertulliani, five Africani, apocrypha. ¶ 68. Opuscula Posthumiani, Priscillæ & Maximillæ, apocrypha. ¶ 69. Opuscula Montani, & Galli, apocrypha. ¶ 70. Opuscula omnia Pauli Manichæi, apocrypha. ¶ 71. Opuscula alterius Clementis Alexandrini, apocrypha.

¶ 72. Opuscula Cassiani Presbyteri Galliarum, apocrypha. ¶ 73. Opuscula Victorini Pictaviensis, apocrypha. ¶ 74. Opuscula Faustii Rhegiiensis Galliarum, apocrypha. ¶ 75. Opuscula Frumentii, apocrypha. ¶ 76. Epistola Jesu ad Agbarum Regem, apocrypha. ¶ 77. Passio Georgii, apocrypha. ¶ 78. Passio Cyriaci & Julitæ, apocrypha. ¶ 79. Scriptura quæ appellatur, Contradiçtio Salomonis, apocrypha. ¶ 80. Philacteria omnia, quæ non Angelorum, ut illi confingunt, sed Daemonum magis arte conscripta sunt, apocrypha. ¶ 81. Hæc, & omnia his similia, quæ Simon Magus, Nicolaus, Cerinthus, Marcion, Basilides, Ebion, Paulus etiam Samofatenus, Photinus & Bonofus, & qui simili errore defecerunt, Montanus quoque cum suis obfcaenissimis sequaciibus, Apollinaris, Valentinus, five Manichæus, Paulus, Sabellius, Arius, Macedonius, Eumathius, Jovinianus, Pelagius, Julianus, & Latienis, Celestius, Maximinus, Eutyches, Petrus, & alius Petrus; quibus unus Alexandrinus, alius Antiochiam maculavit; Acacius Constantinopolitanus, cum consortibus suis necnon & omnes hæretes, quas ipsi, eorumque discipuli atque cum suis Auditoribus, & Autorumque sequaciibus sub anathematis indissolubili vinculo in æternum constemur esse damnata. ¶ 82. Ceterum, qui Libri in Ecclésiasticis Officiis per anni circuitum à nonnullis leguntur, (quod ritum illum Apostolica non reprobat, sed fecitur Ecclesia) pro Fidelium edificatione annotandum censuimus. Quidam, quod in Septuagesima ponunt Pentateuchum, utque in xv. diem ante Pascha, xv. die ponunt Hieremiam usque in oenam Domini. In oena Domini legunt tres lectiones de lamentatione Hieremæ, Quomodo sedet sola civitas, &c. & tres de Tractu Sancti Augustini in Psalmum 54. Exaudi, Deus, orationem meam, & ne desereris. & tres de Apostolo, ubi ait in Epistola ad Corinthios, Conventio vobis in unum. Secunda lectio sic incipit, Similiter & calicem postquam canavitis. Tertia, De spiritalibus autem notis vos ignorare, fratres. In Parasceve tres lectiones de lamentatione Hieremæ, & tres de Tractu Sancti Augustini in Psalmum 63. Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor. & tres de Apostolo, ubi ait in Epistola ad Hebraeos, Festinamus ingredi in illam requiem, &c. Secunda lectio, Omnis nanque Pontifex, Tertia, De quo gratias vobis sermo. In Sabato Sancto tres lectiones de lamentatione Hieremæ prophetæ, & tres de Tractu Sancti Augustini in eundem Psalmum 63. Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor. & tres de Apostolo, ubi ait in Epistola ad Hebraeos, Christus assistens Pontifex futurorum bonorum. Secunda lectio, Ubi enim testamentum est, Umbra enim habens Lex futurorum bonorum. In Pascha Domini Homilias ad ipsum diem pertinentes, infra hebdomadam Homilias in octavis Paschæ ponunt Actus Apostolorum, & Epistolas Canonicas, & Apocalypsim usque in octavas Pentecostes. In octavis Pentecostes ponunt libros

f. al. octava. ¶ al. octavam. ¶ al. octavam.

apocryphus. ¶ 46. Liber, qui appellatur Thestavrus, apocryphus. ¶ 47. Liber, qui appellatur de filibus Adæ, vel 2 Genesios, apocryphus. ¶ 48. Centimetrum * de Christo Virgilianis compaginatum versibus, apocryphum.

¶ 49. Liber, qui appellatur Actus Tecla, & Pauli Apostoli, apocryphus. ¶ 50. Liber, qui appellatur Neptosis, apocryphus. ¶ 51. Liber proverbiorum, qui ab Hæreticis conscriptus, & sancti Xisti nomine signatus est, apocryphus. ¶ 52. Revelatio, quæ appellatur Pauli Apostoli, apocrypha. ¶ 53. Revelatio, quæ appellatur Thomæ Apostoli, apocrypha. ¶ 54. Revelatio, quæ appellatur Stephani, apocrypha. ¶ 55. Liber, qui appellatur Transitus Sanctæ Mariæ, apocryphus. ¶ 56. Liber, qui appellatur Penitentia Adæ, est, Aftum, apocryphus. ¶ 57. Liber Ogiaz nomine Gigantis, qui ab Hæreticis cum dracone post diluvium pergnasse perhibetur, apocryphus. ¶ 58. Liber, qui appellatur Testamentum Jacob, apocryphus. ¶ 59. Liber, qui appellatur Penitentia Origenis, apocryphus. ¶ 60. Liber, qui appellatur Penitentia Sancti Cypriani, apocryphus.

¶ 61. Liber, qui appellatur Penitentia Joannis & Martine, apocryphus. ¶ 62. Liber, qui appellatur Socrates Apostolorum, apocryphus. ¶ 63. Liber Lufanæ, apocryphus. ¶ 64. Liber Canonum Apostolorum, apocryphus. ¶ 65. Liber Physiologus, qui ab Hæreticis conscriptus est, & B. Ambrosii nomine præsignatus, apocryphus. ¶ 66. Historia Eusebii Pamphili, apocrypha. ¶ 67. Opuscula Tertulliani, five Africani, apocrypha. ¶ 68. Opuscula Posthumiani, Priscillæ & Maximillæ, apocrypha. ¶ 69. Opuscula Montani, & Galli, apocrypha. ¶ 70. Opuscula omnia Pauli Manichæi, apocrypha. ¶ 71. Opuscula alterius Clementis Alexandrini, apocrypha.

¶ 72. Opuscula Cassiani Presbyteri Galliarum, apocrypha. ¶ 73. Opuscula Victorini Pictaviensis, apocrypha. ¶ 74. Opuscula Faustii Rhegiiensis Galliarum, apocrypha. ¶ 75. Opuscula Frumentii, apocrypha. ¶ 76. Epistola Jesu ad Agbarum Regem, apocrypha. ¶ 77. Passio Georgii, apocrypha. ¶ 78. Passio Cyriaci & Julitæ, apocrypha. ¶ 79. Scriptura quæ appellatur, Contradiçtio Salomonis, apocrypha. ¶ 80. Philacteria omnia, quæ non Angelorum, ut illi confingunt, sed Daemonum magis arte conscripta sunt, apocrypha. ¶ 81. Hæc, & omnia his similia, quæ Simon Magus, Nicolaus, Cerinthus, Marcion, Basilides, Ebion, Paulus etiam Samofatenus, Photinus & Bonofus, & qui simili errore defecerunt, Montanus quoque cum suis obfcaenissimis sequaciibus, Apollinaris, Valentinus, five Manichæus, Paulus, Sabellius, Arius, Macedonius, Eumathius, Jovinianus, Pelagius, Julianus, & Latienis, Celestius, Maximinus, Eutyches, Petrus, & alius Petrus; quibus unus Alexandrinus, alius Antiochiam maculavit; Acacius Constantinopolitanus, cum consortibus suis necnon & omnes hæretes, quas ipsi, eorumque discipuli atque cum suis Auditoribus, & Autorumque sequaciibus sub anathematis indissolubili vinculo in æternum constemur esse damnata. ¶ 82. Ceterum, qui Libri in Ecclésiasticis Officiis per anni circuitum à nonnullis leguntur, (quod ritum illum Apostolica non reprobat, sed fecitur Ecclesia) pro Fidelium edificatione annotandum censuimus. Quidam, quod in Septuagesima ponunt Pentateuchum, utque in xv. diem ante Pascha, xv. die ponunt Hieremiam usque in oenam Domini. In oena Domini legunt tres lectiones de lamentatione Hieremæ, Quomodo sedet sola civitas, &c. & tres de Tractu Sancti Augustini in Psalmum 54. Exaudi, Deus, orationem meam, & ne desereris. & tres de Apostolo, ubi ait in Epistola ad Corinthios, Conventio vobis in unum. Secunda lectio sic incipit, Similiter & calicem postquam canavitis. Tertia, De spiritalibus autem notis vos ignorare, fratres. In Parasceve tres lectiones de lamentatione Hieremæ, & tres de Tractu Sancti Augustini in Psalmum 63. Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor. & tres de Apostolo, ubi ait in Epistola ad Hebraeos, Festinamus ingredi in illam requiem, &c. Secunda lectio, Omnis nanque Pontifex, Tertia, De quo gratias vobis sermo. In Sabato Sancto tres lectiones de lamentatione Hieremæ prophetæ, & tres de Tractu Sancti Augustini in eundem Psalmum 63. Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor. & tres de Apostolo, ubi ait in Epistola ad Hebraeos, Christus assistens Pontifex futurorum bonorum. Secunda lectio, Ubi enim testamentum est, Umbra enim habens Lex futurorum bonorum. In Pascha Domini Homilias ad ipsum diem pertinentes, infra hebdomadam Homilias in octavis Paschæ ponunt Actus Apostolorum, & Epistolas Canonicas, & Apocalypsim usque in octavas Pentecostes. In octavis Pentecostes ponunt libros

¶ Opuscula Africanus apocrypha. ¶ Opuscula Commodiani apocrypha. ¶ Opuscula Tatii, Cypriani, apocrypha. ¶ Opuscula Arabi apocrypha. ¶ Opuscula Tyconii apocrypha. ¶ al. Frumen- ti cæci, orig. ¶ Africanus, orig. ¶ al. Calistus, orig. ¶ al. Julianus, orig. ¶ al. Irenæus, orig. ¶ al. Priscillianus ab Hispania, Nestorius Constantinopolitanus, Maximus, Lampertius, Hæretici, eorumque discipuli, orig.

f. al. octava. ¶ al. octavam. ¶ al. octavam.